

Sygn. akt III KK 163/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie **M. W.**

oskarżonego z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 23 października 2019 r.,

kasacji na niekorzyść,

wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 20 marca 2018 r., sygn. akt XI Ka (...)

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 21 listopada 2017 r., sygn. akt VII K (...)

uchyla zaskarżony wyrok w całości i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

M. W. stanął pod zarzutem popełnienia szeregu czynów, wypełniających dyspozycję art. 107 § 1 k.k.s. w zw. art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s.

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 21 listopada 2017 r., sygn. akt VII K (...) uznał oskarżonego winnym zarzucanych mu czynów, opisanych w pkt I-IV aktu oskarżenia, z których każdy wyczerpał dyspozycję art. 107 § 1 k.k.s., przy czym przyjął, że M. W. popełnił wskazane przestępstwa skarbowe zanim zapadł pierwszy wyrok chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z nich i każdy z czynów wyczerpuje znamiona przestępstwa skarbowego, a odstępy czasu pomiędzy nimi nie są długie i za to na podstawie art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 3 i § 4 k.k.s. w zw. z art. 38 § 1 pkt 2 k.k.s. skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych, określając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 zł oraz warunkowo zawieszając karę pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 2 lata.

Wyrok Sądu Rejonowego zaskarżył M. W. , podnosząc:

- zarzut wystąpienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., poprzez zaistnienie powagi rzeczy osądzonej w związku z wydaniem przez Sąd Rejonowy w O. wyroku z dnia 26 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K (...), skazującego oskarżonego za popełnienie przestępstw z art. 107 k.k.s. w okresie od 3 września do 27 czerwca 2016 r.;
- obrazę art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k.;
- naruszenie szeregu przepisów prawa materialnego, tj. art. 10 § 4 k.k.s., art. 107 § 1 k.k.s. i art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s.;
- rażącą niewspółmierność orzeczonej kary.

Wniósł przy tym o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania karnego, ze względu na zaistnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej. Alternatywnie, o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wydanie rozstrzygnięcia uniewinniającego. Ewentualnie, o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wyeliminowanie z przyjętej kwalifikacji prawnej art. 37 § 1 pkt 3 k.k.s. i orzeczenie kary grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych w wysokości 70 zł każda.

Sąd Okręgowy w L. wyrokiem z dnia 20 marca 2018 r., sygn. XI Ka (...), na skutek wniesionej przez oskarżonego apelacji, uznając jej zasadność, uchylił wyrok

Sądu Rejonowego w B. i umorzył postępowanie karne o czyny zarzucone oskarżonemu w punktach I – IV aktu oskarżenia, obciążając kosztami postępowania Skarb Państwa.

Od orzeczenia Sądu II Instancji kasację wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść M. W.. Zarzucił wyrokowi rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa – tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. oraz art. 6 § 2 k.k.s., polegające na błędnym uznaniu, że uprzednie prawomocne skazanie M. W. wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 26 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K (...), za czyn z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., tj. popełniony w warunkach przestępstwa ciągłego, stanowi o zaistnieniu ujemnej przesłanki procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej w rozpoznawanej sprawie i w konsekwencji niezasadnym umorzeniu postępowania wobec oskarżonego M. W.. Podnosząc ten zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego jest zasadna w stopniu oczywistym.

Art. 6 § 2 k.k.s. definiuje instytucję czynu ciągłego w postępowaniu karnym skarbowym. Przesłanką uznania dwóch lub więcej zachowań za jeden czyn jest, zgodnie z brzmieniem tego przepisu, podjęcie przez sprawcę działań w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru lub z wykorzystaniem takiej samej sposobności – przy czym w zakresie czynów zabronionych polegających na uszczupleniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej za krótki odstęp czasu uważa się okres do 6 miesięcy.

Przy wykładni i zastosowaniu art. 6 § 2 k.k.s. w związku z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., statuującym przesłankę powagi rzeczy osądzonej, brak jest przeszkód do posłużenia się - per analogiam - zasadami postępowania ukształtowanymi na kanwie czynu ciągłego zdefiniowanego w art. 12 kodeksu karnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2018 r., sygn. akt III KK 198/18). Oznacza to, że prawomocne skazanie za tzw. czyn ciągły skarbowy stanowi przeszkodę do prowadzenia dalszego postępowania o później ujawnione zachowania, będące

elementami tego czynu, które nie były przedmiotem wcześniejszego osądzenia, a wydarzyły się w czasie jego trwania. Dzieje się tak, ponieważ prawomocne skazanie za czyn ciągły stwarza stan materialnej prawomocności w stosunku do całego okresu objętego skazaniem - również w odniesieniu do jednostkowych zachowań, które nie zostały objęte opisem czynu przypisanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2005 r., sygn. akt II KK 15/05).

Warunkiem umorzenia postępowania karnego, dotyczącego przestępstwa popełnionego w czasokresie objętym wcześniej osądzonym czynem ciągłym, jest tożsamość podmiotowa obu czynów. Sąd Najwyższy w szeregu orzeczeń wykluczył możliwość przyjęcia konstrukcji tożsamości czynu w rozumieniu art. 6 § 1 i 2 k.k.s. w stosunku do przestępstwa z art. 107 § 1 k.k.s. popełnionego w innym miejscu. „Skoro urządzenie gry hazardowej w postaci gry na automatach (art. 1 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r., Dz. U. z 2018 r., poz. 165 ze zm.) wymaga uzyskania koncesji na kasyno gry (art. 6 ust. 1 tej ustawy), a koncesja taka udzielana jest w odniesieniu do jednego kasyna, prowadzonego w ściśle określonym (geograficznie) miejscu (art. 41 ust. 1, art. 42 pkt 3 i art. 35 pkt 5 tej ustawy), to zachowanie osoby, która nie posiadając koncesji na prowadzenie kasyna podejmuje działanie w postaci urządzania gry na automatach w różnych miejscach (miejscowościach, lokalach), stanowi każdorazowo - od strony prawnokarnej - inny czyn, podjęty z zamiarem naruszenia tych przepisów w każdym z tych miejsc” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 września 2018 r., sygn. akt V KK 415/18). Jak wynika z zebranego materiału dowodowego w sprawach toczących się przed Sądami Rejonowymi w O., sygn. akt II K (...) i B., sygn. akt VII K (...), oskarżony podejmował działalność w różnych miejscach, reprezentując osobne podmioty gospodarcze i organizując gry na indywidualnie oznaczonych numerami seryjnymi automatach. W każdej z lokalizacji M. W. miał ustawowy obowiązek uzyskać osobną koncesję na prowadzenie kasyna – przy czym koncesja taka określa każdorazowo miejsce urządzania gier, ich rodzaj oraz liczbę. Okoliczności te stają na przeszkodzie uznaniu działań oskarżonego – choć noszących znamiona podobieństwa – za jeden czyn w rozumieniu art. 6 § 2 k.k.s. i ocenę Sądu Okręgowego w L. w tym przedmiocie należy uznać za błędną.

W rezultacie zaskarżony kasacjami wyrok zapadł z obrazą wskazanych w obu kasacjach przepisów postępowania, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. Uchybienie to miało przy tym niewątpliwy i oczywisty wpływ na treść wyroku, w postaci niezasadnego umorzenia postępowania. Z tego powodu zaskarżone orzeczenie należało uchylić w części dotyczącej M. W. i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w L..

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

as]